

Porovnání vývoje vybraných demografických charakteristik v severských zemích od roku 1990

Abstrakt

Cílem této práce je porovnat vývoj vybraných demografických charakteristik v severských zemích od roku 1990. V této práci jsou severské země definovány jako pět státních útvarů na severu Evropy: Dánsko, Finsko, Island, Norsko a Švédsko. Z analýzy vyplývá, že demografický vývoj severských zemí není stejný a každý stát má svá specifika. Dle očekávání se nejvíce odlišoval vývoj Islandu, který má díky vyšší úrovni plodnosti i mladší věkovou strukturu. Jiným vývojem prošlo i Finsko, jenž ve sledovaném období nejvíce zestárlo, a vykazovalo nižší hodnoty naděje dožití při narození pro muže. Překvapivě horší úmrtnostní poměry byly pozorovány v Dánsku, a to zejména u žen. Průběh křivky úhrnné plodnosti ve Švédsku, který je zcela odlišný od vývoje ostatních severských států, a který je přirovnáván k horské dráze, přetrvával i v období let 1990–2011. Unikátnost demografického chování severských zemí potvrdily výsledky shlukové analýzy. V roce 1990 i 2011 se těchto pět států nacházelo v jednom shluku především kvůli vysokému procentu živě narozených mimo manželství a v roce 2011 i díky vyšší úhrnné plodnosti. Jelikož tyto státy v minulosti určovaly demografické trendy Evropy, domnívám se, že studium těchto zemí a jejich odlišností bude přínosné k pochopení celkového populačního vývoje Evropy.

Klíčová slova: severské země, věková struktura, plodnost, úmrtnost, Dánsko, Finsko, Island, Švédsko, Norsko